

UOT 37.0

Rahilə Mirzəli qızı Məmmədova

*filologiya üzrə fəlsəfə doktoru,
Mingəçevir Dövlət Universitetinin baş müəllimi*

HEYDƏR ƏLİYEV NƏZƏRİ İRSİNDƏ MÜƏLLİMLİK

Рахила Мирзали гызы Мамедова

*доктор философии по филологии,
старший преподаватель Мингячевирского Государственного Университета*

УЧИТЕЛЬСТВО В НАСЛЕДИИ ГЕЙДАРА АЛИЕВА

Rahila Mirzali Mammadova

*doctor of philosophy in philology,
head teacher of Mingachevir State University*

TEACHING IN HEYDAR ALIYEV'S HERITAGE

Xülasə. Heydər Əliyev Azərbaycan müəllimlərinin böyük dostu, təhsilin, maarifin, ölkənin intellektual potensialının gücləndirilməsinin, yüksək ixtisaslı milli kadrların yetişdirilməsinin böyük təəssübkeşi və himayəçisi idi.

Məhz Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti sayəsində o zaman yetişdirilən həmin mütəxəssislər bu gün müstəqil Azərbaycanın müxtəlif sahələrində çalışır, milli ordunun qurulmasında, xarici ölkələrdə qurulan və qurulmaqda olan Azərbaycan diasporunun formalaşmasında güclü potensial kimi iştirak edirlər. Həmin mütəxəssislər haqlı olaraq milli tariximizdə “Heydər Əliyevin kadrları” adlandırılır. Eyni zamanda, onlar Azərbaycanın milli sərvəti, böyük öndər, Heydər Əliyev isə bu sərvətin yaradıcısı sayılır...

Məqalədə dahi rəhbərin təhsilin qarşısında duran vəzifələrlə bağlı qiymətli tövsiyə və tapşırıqları da bütün zamanlar üçün dəyərini saxlayan əsl fəaliyyət proqramından bəhs edilir.

Açar sözlər: *böyük öndər, müəllim, mütəxəssis, milli sərvətimiz, Azərbaycan xalqı*

Резюме. Гейдар Алиев был большим другом азербайджанских учителей, покровителем просвещения, образования, укрепления интеллектуального потенциала страны, подготовки высококвалифицированных национальных кадров.

Благодаря дальновидной политике Гейдара Алиева, подготовленные в то время специалисты сегодня работают в различных сферах независимого Азербайджана, участвуя в качестве сильного потенциала в формировании национальной армии и развитии азербайджанской диаспоры, которая была создана и существует в зарубежных странах. Этих специалистов в нашей национальной истории по праву называют «кадрами Гейдара Алиева». В то же время они являются национальным достоянием Азербайджана, великого лидера, и Гейдар Алиев считается создателем этого богатства.

В статье обсуждаются ценные рекомендации и наставления гениального руководителя относительно задач, стоящих перед образованием, а также реальная программа действий, сохраняющая свою ценность на все времена.

Ключевые слова: *великий лидер, учитель, специалист, национальное богатство, азербайджанский народ*

Summary. Heydar Aliyev was a great friend of Azerbaijani teachers, a big fanatic and patron of education, education, strengthening of the country's intellectual potential, training of highly qualified national personnel.

Thanks to the visionary policy of Heydar Aliyev, those specialists trained at that time are working in various fields of independent Azerbaijan today, participating as a strong potential in the formation of the

national army and the formation of the Azerbaijani diaspora, which was established and is being established in foreign countries. Those specialists are rightly called "Heydar Aliyev's personnel" in our national history. At the same time, they are the national wealth of Azerbaijan, a great leader, and Heydar Aliyev is considered the creator of this wealth...

In the article, the valuable recommendations and tasks of the genius leader regarding the tasks facing the education are discussed, as well as the real action program that retains its value for all time.

Key words: great leader, teacher, specialist, our national wealth, Azerbaijani people

Heydər Əliyev şəxsiyyətini, Heydər Əliyev fenomenini öz dəyərincə bütün incəliklərinə qədər qiymətləndirmək mümkün deyil. Çünki ulu öndərimiz kimi dahilər min ildə bir doğulur və xalqın taleyində, tarixində silinməz izlər qoyur, məmləkətin, ölkənin ən çətin, ağır dövründə xilaskar rolunu oynayır...

Bu dahi insanın fəaliyyətinə, keçdiyi ömür yoluna nəzər salanda aydın görürük ki, Heydər Əliyev bir çox siyasi xadimin edə bilmədiyini gerçəkləşdirmiş, müasir dünyanın ən aktual çağırışlarına cavab vermək bacarığı ilə XX və XXI əsrlərin tanınmış siyasi xadimləri arasında həmişəlik öz layiqli yerini tutmuşdur. Xalqımızın yetirdiyi nadir dövlət xadimlərindən olan Heydər Əliyev yaşadığı bütün həyatı boyu hər zaman xalqını, vətəninə düşünmüşdür. Onun ürəyi Azərbaycanın müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, doğma xalqının xoşbəxtliyi üçün çırpınmışdır. Ulu Öndər bir dövlət başçısı kimi Azərbaycanın ən çətin, üzücü anlarında onu xilas etmək üçün misilsiz fədakarlıqlar göstərmiş, ölkəsini bəlalardan qurtarmağı bacarmışdır.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev doğma Azərbaycana rəhbərlik etdiyi dövrlərdə Azərbaycan dövlətçiliyinin, Azərbaycan xalqının taleyində elə möhtəşəm rol oynamış, elə titanik fəaliyyət göstərmiş, doğma xalqının qəlbində özünə elə əbədi heykəl ucaltmışdır ki, bunlar xalqın qan yaddaşında əsrlər boyu yaşayacaqdır...

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının milli tarixinə öz əbədi imzasını qoymuş, bununla öz adını əbədləşdirmiş, sağlığında əfsanələşmiş tarixi şəxsiyyət, böyük hərfərlə yazılan İNSAN idi... [1] Uca Tanrı bu böyük şəxsiyyətə heç nəyini əsirgəməmişdir: xalqına, vətəninə, doğma Azərbaycana sonsuz məhəbbətini də gərəyincə və yetərincə vermişdi. Böyük Yaradan ona Azərbaycan boyda sevgisini sinəsində gəzdirən böyük ürək, sevən könül, qaynar qəlb bəxş etmişdir...

Hər zaman doğma Azərbaycan xalqı üçün vuran bu ürək aramsız millət və Vətən yolunda

döyündü və bu yolda da sözün həqiqi və geniş mənasında şəhid oldu, əbədiyyətə, ölməzliyə qovuşdu. Təskinliyimiz ondadır ki, bu böyük İNSANın adı və əməlləri kimi ölümü də doğma Vətənimizi, sevimli Azərbaycanımızı bir boy da ucaltdı... Bu yerdə böyük milli şairimiz Səməd Vurğunun məşhur misraları yada düşür:

Ölüm sevinməsin qoy! Ömrünü vermir bada,
El qədrini canından daha əziz bilənlər.
Şirin bir xatirə tək qalacaqdır dünyada,
Sevərək yaşayanlar, sevilərək ölənlər...

Bəli, Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın, Azərbaycan xalqının vurğunu idi. O, hakimiyyətdə olduğu tarixi müddətdə millətin gələcəyi, dövlətin təməl prinsiplərindən olan təhsilin, maarifin, elm və mədəniyyətin hərtərəfli inkişafına hər zaman qayğı ilə yanaşmış, xalqımızın maariflənmə, təhsillənmə səviyyəsinin yüksəldilməsi yolunda əlindən gələni əsirgəməmiş, təhsil tariximizə maarifpərvər Ümummilli Lider kimi daxil olmuşdur. Heydər Əliyev bizlərə mükəmməl təhsil sistemini miras qoyub getdi. [2]

Heydər Əliyev Azərbaycan müəllimlərinin böyük dostu, təhsilin, maarifin, ölkənin intellektual potensialının gücləndirilməsinin, yüksək ixtisaslı milli kadrların yetişdirilməsinin böyük təəssübkeşi və himayəçisi idi. Təkcə Azərbaycana birinci rəhbərliyi dövründə keçmiş SSRİ-nin tanınmış ali təhsil ocaqlarında "Azərbaycandan kənarında Azərbaycan üçün" milli ideyası altında 15 mindən artıq yüksək ixtisaslı milli mütəxəssisin yetişdirilməsi Ümummilli Lider Heydər Əliyevin şəxsi təşəbbüsü və böyük səyi nəticəsində mümkün olmuşdu. Məhz Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasəti sayəsində o zaman yetişdirilən həmin mütəxəssislər bu gün müstəqil Azərbaycanın müxtəlif sahələrində çalışır, milli ordunun qurulmasında, xarici ölkələrdə qurulan və qurulmaqda olan Azərbaycan diasporunun formalaşmasında güclü potensial kimi iştirak edirlər. Həmin mütəxəssislər haqlı

olaraq milli tariximizdə “Heydər Əliyevin kadr-ları” adlandırılır. Eyni zamanda, onlar Azərbaycanın milli sərvəti, böyük öndər, Heydər Əliyev isə bu sərvətin yaradıcısı sayılır...

Böyük maarifçi Heydər Əliyevin təhsil sahəsində məktəbə və müəllimə qayğısı hər zaman aparıcı istiqamət olub. İstər Sovetlər Birliyi dö-nəmində, istərsə də müstəqillik illərində minlərlə müəllimin ən yüksək fəxri adlara, orden və medallara layiq görülməsi, mindən artıq ümum-təhsil məktəbi üçün ən müasir tədris binalarının tikilməsi, yüzlərlə texniki peşə, ali və orta ixti-sas təhsili müəssisələri üçün tədris komplekslə-rinin inşası, onlarla yeni ali məktəb ocaqlarının yaradılması da məhz ulu öndərin sayəsində olmuşdur.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev müəllimləri, ziyalıları sevirdi, onları hər zaman uca tuturdu, yüksək qiymətləndirirdi. Müəllimlərlə, təhsil işçiləri ilə mütəmadi görüşləri, müəllim qurultaylarındakı alovlu çıxışları hamımızın yaddaşında əbədi iz qoydu. Onun qurultaydakı çıxışı müstəqil Azərbaycan təhsilinə yeni istiqamət verdi, təhsilə, təhsil işçilərinə, müəllimə, ziyalıya yeni müasir baxışla qiymət vermək nümunəsini ortaya qoydu. Təhsilə, təhsil işçilərinə olan bu qayğıkeş münasibətə cavab olaraq müəllimlər, qurultay nümayəndələri böyük maarifçi Heydər Əliyevə Azərbaycanın Fəxri Xalq Müəllimi adını vermək məsələsini qaldırdılar. Nümayəndələrin təklifi ilə qurultayda Azərbaycan tarixində yeni bir fəxri ad – “Azərbaycan Respublikasının Xalq Müəllimi” adı təsis edildi. Bütün qurultay nümayəndələrinin alqışları altında bu ilk fəxri ada Heydər Əliyev layiq görülür. Bəli, Heydər Əliyev Azərbaycanın ilk Xalq Müəllimi idi. O, müəllimlər müəllimi idi. O, böyük ziyalı idi. Xalqının, millətinin yoluna nur saçan, onu işıqlı gələcəyə aparən həqiqi vətəndaş, vətənpərvər ziyalı idi. Vətən və millət sevgisi, vətəndaşlıq duyğusu onun ziyalı qəlbinin sönməz məşəli idi. O, yaxşılardan yaxşısı idi. Həyatının mənasını xalqına, dövlətinə təmənnəsiz xidmətdə görən aydın zəkalı, nurlu şəxsiyyət idi...[3]

Bütün tarixi dövrlərdə görkəmli şəxsiyyətlər, dövlət adamları müəllimlik peşəsinə yüksək qiymət vermiş və müəllimliyi cəmiyyətin ən şərəfli peşəsi hesab etmişlər. Müqəddəs dinimizin banisi Məhəmməd Peyğəmbər özünü müəllim

adlandırmış, “Xəmsə” müəllifi Şeyx Nizami Gəncəvi müəllimi günəşə, “Məsnəvi” müəllifi Mövlana Cəlaləddin Rumi yanar şama, “Divan” müəllifi dahi Füzuli gənc qəlbin memarına bənzətmiş, Nəsirəddin Tusi müəllimi elmin çırağı adlandırmış, Məhəmməd Tağı Sidqi isə dadlı meyvələr yetişdirən bağbana bənzətmişdir. Hüseyn Cavid isə müəllimlik peşəsinə nəzərən demişdir:

Bəxtiyarsan, əgər çəkdiyin əmək
Cahan süfrəsinə versə bir çiçək.

Bu müdrik fikirlər sırasında XX əsrin dahi şəxsiyyəti, böyük dövlət xadimi Heydər Əliyevin müəllimlik peşəsi haqqında dediyi sözlər öz xüsusi dəyəri, əhəmiyyəti və peşəyə verdiyi yüksək qiyməti ilə seçilir: “Mən yer üzündə müəllim adından yüksək bir ad tanımıram!”. Bu qiymətli sözlər Ulu Öndərimizin müəllimlik peşəsinə sıx bağlı olmasından, bu peşəyə yaxından bələd olmasından, ilk peşə ixtisasının müəllimlik olmasından və ilk vəzifə təyinatının da müəllimlik olmasından irəli gəlməkdədir.

O bu barədə Azərbaycan Müəllimlərinin I qurultayındakı nitqində belə demişdir: “Doğrudur, siz mənə də müəllim hesab edirsiniz. Burada müəyyən əsas var. Siz mənim təhsilimə əsaslanaraq bunu deyirsiniz... mən 1939-cu ildə Naxçıvanda Pedaqoji Texnikumu bitirmişəm. Naxçıvan Pedaqoji Texnikumu məhz həmin dövrdə müəllim çatışmazlığı, ibtidai siniflərə, hətta orta məktəblərin 7-8-ci siniflərinə qədər dərs demək üçün müəllim olmadığına görə müəllim kadrları hazırlayırdı. Mən isə orta məktəbin 8-ci sinfini bitirdikdən sonra pedaqoji texnikuma daxil oldum. Məqsədim də o idi ki, müəllim olmaq, müəllim işləmək və ailəmə kömək etmək istəyirdim. ... Pedaqoji texnikumun sonuncu kursunda bizə pedaqoji təcrübə dərsi verirdilər. Biz həftədə 2-3 dəfə gedib məktəblərin 2-ci, 3-cü, 4-cü siniflərində dərs deyirdik. Ona görə də mənim o vaxtdan dərs vermək təcrübəm olubdur...”.

Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyevin məktəblə, maariflə həmişə sıx bağlı olması haqda özü belə deyirdi: “Məktəb, maarif, təhsil işi ilə həmişə sıx bağlı olmuşam... Hesab edirəm ki, cəmiyyət harada olursa olsun, öz qazan-cından kəsb təhsilə xərcləməli, gənc nəslin savadına, biliyinə, müəllimə kömək etməlidir...”

O, müəllimlik peşəsini ürəkdən sevmiş, müəllim əməyinə yüksək qiymət vermiş və heç də təsadüfi deyil ki, Heydər Əliyev Azərbaycanda ona təklif olunan müxtəlif fəxri adlardan yalnız “Xalq müəllimi” fəxri adını məmnuniyyətlə qəbul etmişdir.

Ümummilli Liderimiz Heydər Əliyev bir pedaqoq məharəti ilə müəllimlərə təkcə öyrənmək və öyrədə bilmək bacarığını deyil, həmçinin məktəbliləri, tələbə gəncləri Vətənə sədaqətlə xidmət etmək ruhunda böyütməyi, xalqımızın milli xüsusiyyətləri əsasında tərbiyə etməyi, onları milli-mənəvi dəyərlər əsasında yetişdirməyi tövsiyə edirdi. Ulu öndərimizin 1 sentyabr 1997-si ildə Bakının 18 №-li məktəbində keçirilən görüşdəki nitqi bu baxımdan təqdirəlayiqdir: “Uşaqlar gərək orta məktəblərdə bütün fənləri mənimsəsinlər. Bunların hamısı ilə bərabər, bizim xalqımızın zəngin tarixini, mədəniyyətini, mənəviyyatını, mənəvi dəyərlərini uşaqlara öyrətmək, çatdırmaq, uşaqları məhz həmin ənənələr ruhunda tərbiyə etmək müəllimlərin müqəddəs borcudur. Mən arzu edərdim ki, müəllimlər bunu heç vaxt unutmasınlar...”

Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev özlərini vətən torpağının bir zərrəsi sayan gənclərin tərbiyə edilib yetişdirilməsində müəllim əməyinə, onun şəxsiyyətinə yüksək qiymət vermişdir. Heydər Əliyev deyirdi ki, müəllim adı şərəfli, yüksək addır. Müəllim vəzifəsi ona görə şərəfli-dir ki, o, cəmiyyət üçün ən dəyərli, bilikli, zəkali, tərbiyəli, vətənpərvər vətəndaş hazırlayır. Müəllim dünyada yeganə şəxsiyyətdir ki, cəmiyyət öz gələcəyini – uşaqlarının tərbiyəsini yalnız ona etibar edir. Ulu öndər deyirdi ki, ölkədə təhsilin hərtərəfli yüksəlişində, təlim-tərbiyə prosesində qarşıda duran mühüm, çoxşaxəli vəzifələrin uğurla həyata keçirilməsində təkcə məktəbin, orada çalışan pedaqoji heyətin əməyi kifayət deyil. Yeniyetmə və gənclərin gələcəyin savadlı mütəxəssisi, layiqli vətəndaşı kimi formalaşması üçün bütün cəmiyyət maraqlı olmalıdır, xüsusən də məktəblə ailənin birgə fəaliyyəti təmin edilməlidir. Ümummilli Liderimiz həmin məsələyə də diqqət yetirərək demişdir: “Məktəblə ailənin sıx, qarşılıqlı əlaqəsi olmadan mükəmməl tərbiyə ola bilməz, çünki bu proses kompleks bir prosesdir və onun səmərəliliyini valideynlərlə pedaqoqların birgə səyi ilə yüksəltmək lazımdır” [1]. Bir sözlə, görkəmli şəx-

siyyət Heydər Əliyevin milli təhsil və tərbiyə məsələlərinə dair nəzəri konsepsiyası son dərəcə qiymətli olub, çağdaş dövrdə də, gələcək yüz illərdə də öz dəyərini, əhəmiyyətini saxlamaq gücünə malikdir. Bu konsepsiya hər bir təhsil alanın, hər bir pedaqoqun, ümumən, hər bir Azərbaycan vətəndaşının fəaliyyət devizi, həyat amalıdır. Təhsil və tərbiyə prosesində müəllimin peşə hazırlığı, savadı, mənəviyyatı mühüm əhəmiyyət daşıyır. “Özünü müəllimliyə həsr etmiş insan ən şərəfli insandır”, – deyən dahi rəhbərimizin müdrik tövsiyəsi belədir ki, əsl pedaqoq olmaq, şagird və tələbələrə mükəmməl, hərtərəfli bilik vermək, onları nəcib mənəvi amallara sədaqət ruhunda yetişdirmək üçün məktəblərdə müvafiq şərait, lazımı mühit yaradılmalı, müəllimin özü bu yüksək keyfiyyətləri dərindən mənimsəməli, yetirmələrinə nümunə olmalıdır.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev hələ Naxçıvanda orta məktəbdə oxuduğu illərdə, daha sonrakı təhsil illərində də yalnız “əla” qiymətlərlə oxumuş, həmişə də öz müəllimlərinə böyük hörmət və ehtiramla yanaşmış, onları daim minnətdarlıqla xatırlamışdır.

Ulu Öndər Heydər Əliyev Naxçıvanda rus məktəbini “əla” qiymətlərlə başa vurduqdan sonra Naxçıvan Pedaqoji Texnikumuna daxil olmuş və burada təhsil aldığı dövrdə ən fəal və əlaçı tələbə olmuş, ictimai işlərdə fəal iştirak etmiş, idman yarışlarında birincilik qazanmış, incəsənətlə – rəsamsılıqla, aktyorluqla məşğul olmuş, daim müaliə etmiş, kitablar oxumuş və hərtərəfli inkişaf etmiş qamətli, yaraşığı bir gənc olmuşdur. Texnikumun peşəkar, tələbkar müəllimləri Heydər Əliyevin ən sevimli müəllimləri olmuşlar.

Yeri gəlmişkən qeyd edək ki, Naxçıvan Pedaqoji Texnikumu öz məzunları və müəllimləri ilə məktəb və pedaqoji fikir tariximizdə çox layiqli yer tutmuş və pedaqoji kadr hazırlığında daim yüksək pillədə durmuşdur. Oranın məzunlarını Qori Müəllimlər Seminariyasının məzunları ilə müqayisə etmək olar. Burada dərs deyən müəllimlər təcrübəli, bilikli, peşəkar müəllimlər olmuşlar, hər cür çətinliklərə rəğmən həvəslə, fədakarlıqla çalışmışlar. Onların bir çoxu Qori Müəllimlər Seminariyasını, İrəvan Müəllimlər Seminariyasını bitirmiş, Moskva və Leninqrad universitetlərində təhsil almış həvəslə çalışan, peşəkar müəllimlər idilər.

”Naxçıvanda “Rüşdiyyə” adlı “Yeni üsul” məktəbində, Hüseyn Caviddən türk dili, onun böyük qardaşı Şeyx Məhəmməd Rasizadədən ərəb dili, kiçik qardaşı Əlirzadan rus dili dərsləri almış, “İstiqlal” ordenli “Əməkdar müəllim” Lətif Hüseynzadə haqqında böyük rəhbərimiz Heydər Əliyev belə deyirdi: “Pedaqoji texnikumda bizə Azərbaycan dilinin incəliklərini öyrədən, Azərbaycan dilinin qrammatikasını, ədəbiyyatı öyrədən gözəl müəllimlərimiz var idi. Amma bu müəllimlərin içərisində Lətif Hüseynzadə xüsusi yer tutur... O, sinifdə lövhədə Azərbaycan dilinin qrammatikasından yazırdı, yəni hər bir sözün düzgün yazılışını. Bir də Azərbaycanın ədəbiyyatını - şairlərimizi, yazıçılarımızı öyrədirdi...” Deyə bilərik ki, pedaqoji texnikum Naxçıvan Muxtar Respublikasının maarif və mədəniyyətinin tərəqqisində müəllim kadrlarının yetişməsində, təkmilləşməsində müstəsna rol oynamışdır [2].

Ümummilli Lider 1980-ci ildə ali məktəb işçilərinin respublika müşavirəsindəki nitqində demişdir: “...Biz istəyirik ki, hər bir ali məktəb müəllimi öz sahəsində səriştəli olsun, geniş ümumi məlumata, yaxşı pedaqoji vərdislərə, mühazirə oxumaq, dərs demək, öyrətmək, tərbiyə etmək üçün bütün başqa zəruri keyfiyyətlərə malik olsun. Bunun üçün gərək hər bir ali məktəb müəllimi elmi biliklərdən əlavə, yaxşı nitq, dil qabiliyyətinə, natiqlik məharətinə, bütün başqa pedaqoji keyfiyyətlərə və vərdislərə yiyələnsin ki, bütün bunlar üst-üstə ona həqiqətən yaxşı tərbiyəçi olmaq imkanı versin...”. Bu gün ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyevin “Azərbaycan Respublikasında Təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası” haqqında 24 oktyabr, 2013-cü il tarixli sərəncamında səriştəli müəllim kadrları hazırlığı problemi təhsil işçilərinin qarşısına bir vəzifə olaraq qoyulması Heydər Əliyev ideyalarından irəli gəlir [3].

Özünün bütün həyatını Azərbaycana, onun inkişafına və tərəqqisinə sərf edən Ulu Öndər başqa sahələrdə olduğu kimi, xalqımızın təhsilinə, onun yüksəlişinə, bu sahədə şərəflə çalışan insanların şəxsiyyətinə, işinə, əməyinə həmişə yüksək qiymət vermiş, onlara böyük hörmət və ehtiramını bildirmişdir. Bu hörmət və ehtiram onun bütün çıxışlarında, fəaliyyətində özünü göstərmişdir. İstər müəllimlər qarşısında çıxışlarında, istər müəllimlər qurultayına gön-

dərdiyini təbrik məktubunda, istərsə də respublikamızın problemləri ilə bağlı digər məruzə və çıxışlarında bu xətt həmişə olmuş və özünü göstərmişdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqına, Azərbaycan gəncliyinə əmanət etdiyi müstəqil dövlətimizin sükani etibarlı əllərə tapşırıldı. Azərbaycan Respublikasının prezidenti, Heydər Əliyev siyasi kursunun layiqli davamçısı cənab İlham Əliyev bu sükani möhkəm tutdu, təməli Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş Azərbaycan Dövlətini möhkəmləndirdi və xalqımızın rifahını yüksək zirvələrə qaldırdı. Azərbaycan xalqı Heydər Əliyev siyasi kursuna sadıqdır və həmin siyasi kursu ləyaqətlə davam etdirən bugünkü dövlət başçısına xalqın göstərdiyi ehtiram bunu bir daha təsdiqlədi.

Eyni zamanda düşünürəm ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyev şəxsiyyətinə hörmət və ehtiram əlaməti olaraq, bu gün hər bir Azərbaycan vətəndaşı, hər bir azərbaycanlı, Azərbaycanın hər bir təhsil işçisi onun siyasi varisi Prezident İlham Əliyevin ətrafında daha sıx birləşməli, Azərbaycanın xoşbəxt gələcəyi, dövlətçiliyimizin əbədiliyi naminə əlindən gələni əsirgəməməli, hər zaman dövlət başçısının fəal müdafiəçisi, aktiv təbliğatçısı olmalıdır.

Bu gün yeganə təsəllimiz budur ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyev özünün şah əsəri olan müstəqil Azərbaycan Respublikasını bizlərə miras qoyub haqq dünyasına qovuşdu.

Problemin aktuallığı. Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin müəllimlik peşəsinə verdiyi qiymət, təlim və tərbiyə haqqında söylədiyi müdrik fikirlər dünənimiz, bu günümüz və gələcəyiniz üçün aktual və əhəmiyyətlidir. Dahi rəhbərimiz, həmçinin müəllimlərin dərin elmi-pedaqoji biliklərə yiyələnməsini və onları tələbələrə çatdırma bilməyi vacib amillərdən sayırdı. O, müəllimlərin mənəvi tərbiyəsinə, onların ilk növbədə yüksək əxlaqi keyfiyyətlərə yiyələnməsinə xüsusi əhəmiyyət verir və bunu daha yüksək qiymətləndirirdi. O fikirlər pedaqoji elmimizin dəyərli mənbəyi, fəaliyyətimizin kompası, təhsilimizin, metodoloji əsasıdır.

Problemin elmi yeniliyi. Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqına, Azərbaycan gəncliyinə əmanət etdiyi müstəqil dövlətimizin sükani etibarlı əllərə tapşırıldı. Azərbaycan Respublikasının prezidenti, Heydər Əliyev siyasi kursunun layiqli davamçısı cənab İlham Əliyev bu sükani möhkəm tutdu, təməli Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş Azərbaycan Dövlətini möhkəmləndirdi və xalqımızın rifahını

yüksək zirvələrə qaldırdı. Azərbaycan xalqı Heydər Əliyev siyasi kursuna sadıqdır və həmin siyasi kursu ləyaqətlə davam etdirən bugünkü dövlət başçısına xalqın göstərdiyi ehtiram bunu bir daha təsdiqlədi.

Problemın praktik əhəmiyyəti. Böyük maarifçi Heydər Əliyevin təhsil sahəsində məktəbə və müəllimə qayğısı hər zaman aparıcı istiqamət olub. Ulu Öndərin səlis və aydın nitqi, insanlara humanist münasibəti, demokratik düşüncələri, tolerantlığı, əzmkarlığı, peşə fədakarlığı, dərin zəkası, incə yu-

moru, dəmir iradəyə sahibliyi, habelə səliqəli geyimi, vüqarlı yerışı, ifadəli baxışları, düzgün davranış və hərəkətləri hər bir müəllimin peşə keyfiyyətləri, peşə fəaliyyəti üçün bir nümunədir.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev müəllimləri, ziyalıları sevirdi, onları hər zaman uca tuturdu, yüksək qiymətləndirirdi. Məqalə gənc tədqiqatçılar, müəllimlər və pedaqoji ictimaiyyət üçün faydalı ola bilər.

Ədəbiyyat:

1. Mirzəzadə R. Azərbaycanı dünyaya saydıran insan. -Bakı, -1998.
2. Xudiyev N. Heydər Əliyev və Azərbaycan dili. -Bakı, -1997.
3. Orucov H. Heydər Əliyev və Azərbaycan milli siyasəti. - Bakı, -2002.
4. Mirzəyev Ş. Xalqa bağlı olan ömür. 1-ci kitab. -Bakı, -2001.

E-mail: rahile.mamedova.1959@mail.ru

Rəyçilər: *filol.elm.dok.*, **F.K. Namazova**
filol.ü.fəls.dok., **G.K. Yunusova**

Redaksiyaya daxil olub: 27.01.2023.